

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ Apologeticæ Et Miscellanæ,
Adversvs Doctrinam Cornelii Iansenii Propvgnatam Ab
Eivs Patronis Svb Prætextv Qverimonix Typographi
Lovaniensis**

Derkennis, Ignatius

Antverpiæ, 1641

XIV. Parerga.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73743](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73743)

XIII. DE DOCTRINA LESSII.

LESSIVS (inquit pag. 32.) Opus suum de Gratia, & libero arbitrio scripsit post illam Octavij Episcopi Calatini, & alteram Pauli V. prohibitionem.

RESP. Lessius Opus suum edidit anno 1610. Et testantur, quibus editum est, typi Plantiniani. Pauli verò V. decretum, quo de Gratia scribi vetuit, primùm, (quod scimus) in Belgio intimatum est ab Illustrissimo Legato Apostolico anno 1612. 4. Januarij; vt patet ex litteris ad Facultatem Duacensem eodem die Bruxella datis; vt testatur Syluius in 1. Partem Præfatione ad Lectorem. Quòd ante id tempus Decretum Pauli V. in Belgio fuerit intimatum, non deprehendimus. Ostendant, si possint, Ianseniani; quæretes Iansenio socium in pœna, Octavij Episcopi Calatini Nuntij Apostolici prohibitio huc non spectat; nec enim decreto suo vetuit ille ne quis de Gratia scriberet; sed Sixti V. auctoritate sub pœna excommunicationis omnibus interdixit, ne Lessij opiniones, quas sanæ doctrinæ articulos vocat, quispiam deinceps censuraret, vel hæreticas, suspectas, offensivas, vel periculosas esse affirmare præsumeret.

SED pernegamus (inquit pag. 88.) Sixtum V. propositiones Lessij sana doctrina elogio decorasse.

RESP. Penegetis etiam manifestam veritatem; quis eius, etiam agnitas, confessionem vobis extorquebit? Legite Bullam Episcopi Calatini Nuntij Apostolici Sixti V. iussu editam, & Ioannis Masij typis excusam anno 1588. 10. Julij; & cum in ea legetis dissensiones ortas fuisse Louanij super quibusdam sanæ doctrinæ articulis; respondete, qui illi fuerint, nisi Lessij sententiæ, quæ sola in controuersiam venerant, & ad censuram vocatæ erant.

REPLICANT: Aut Henriquez, aliq̄, scriptores manifestè mendaces erunt. Nam ille de Prædestinatione ex præmissis meritis scribens, ait sententiam illam damnandam esse nota temeritatis: & quemdam doctum, quòd in Academia Louanensi cum magno scandalo eam predicasset, re ad Sixtum V. delata, sustinuisse suæ temeritatis acrem reprehensionem.

RESP. An Henriquez (quamquam non de

Lessij, sed de Catharini sententiæ is scribit) de Louanienfi facto rectè informatus fuerit, merito ambigitur. Falli certè potuit. At non fallit Bulla Octavij, Lessij doctrinam manifestè defendens, & Louanij olim publicè affixa.

MARIANA (quem obicitur pag. 82.) libellus famosus est, à Societatis æmulis in lucem sub Mariana nomine protrusus: vt vel hoc conuincitur; quòd ex veris eius libris nuper contrariam doctrinam Ianseniani nobis obiecerint. Quòd de Eugenio Lananda adfertur, ex similibus fontibus haustu est. Quem huiusmodi commenta delectant, is plura id genus in Scioppio, Schlussemburgo, Riuero, Lunipero, Alphonso de Vargas, & similibus inueniet.

P. MARCVM TYMPELIUM (inquit pag. 11) sepe narratam audimus, quòd cum P. Claudium Generalem impellere statuisset, & conari in sententiam P. Lessij paulisper inuestire, monitum à Sacerdote R. P. Generalis ne apud hunc eius sententiæ mentionem faceret, aliàs futurum vt in apoplexiam, aut deliquium animi incidere. Idq̄ P. Marcum in Belgium reuersum narrasse P. Lessio, &c.

RESP. Veracior fuit P. Tympelius, quam vt ista narraret, & si viueret, facile illos narratores falsitatis conuinceret. Claudium Generalem numquam vidit Tympelius, imò nec Romam ante annum 1622. quò profectus est è Belgio 19. Octobris, postquam Claudius ab octo ferè annis Romæ obiisset anno 1614. vltima Ianuarij. Substitit Romæ vique ad finem anni 1623. (vbi tunc Gregorium XV. monitum vidit, & successorem Vrbanum VIII. veneratus est) & in Belgium rediit, appulit anno 1624. Ianuarij (quæ omnia ex diario eius, propriâ eius manu scripto habemus) obiit autem Lessius anno 1623. 15. Ianuarij. Non ergo Romæ P. Claudio, nisi mortuo, loqui, nec Lessio, nisi iam annum ferè integrum sepulto, responsum referre potuit. Quid ad hæc Ianseniani?

EVISSE oportet (inquit) etiam ante Romam, sub Aquanina.

OPORTERET sanè, vt quæ falsa sunt, vera fiant; sed id erit ad Calendas Græcas.

XIV. PARERGA.

Dicunt, doctrinam Iansenij sine dubio maxima ex parte esse S. Thomæ. In vno Episcopo conuincit tantum, non argumentis opprimi. pag. 73.

RESP. Si asserere fati est sine vlla proba-

tione, omnes omnium temporum, & locorum scriptores vestri erunt, vbi liberis, petinde ac D. Thomæ. nos negamus eum à vobis stare vel in vilo articulo totius doctrinæ Iansenianæ

Iansenianæ à nobis oppugnata. Verùm non negamus tantùm, quod frustra esset, sed luculentè ostendimus in Thesis nostris, in quibus vix vllus articulus est testimonis D. Thomæ euidentibus non munitis. agite infringite illa, sed vt dubium non super sit, quòd nobis non faueant; tum per nos licebit, vt magis Theologicè ore, quàm modò præstitum, dicatis doctrinam Iansenij sine dubio maximà ex parte esse D. Thomæ. Sed quæ hæc tandem confidentia est? Doctrina ista conuictis tantùm, non argumentis opprimitur? itane verò? Vobis ergo conuicta sunt Scripturæ S. testimonia, Conciliorum definitiones, Pontificum decreta, SS. Patrum irrefragabiles auctoritates, Doctorum Scholasticorum per quinque sæcula consensus, ipsius matris vestræ celeberrimæ Academiæ Louanienfis, in quâ summus Pontifex vnus, doctissimi Episcopi sex, vnanimis vox, & sententia? Atqui hæc sunt, quibus Iansenij doctrina non tam à nobis, quàm ab ipsis oppugnata est. Videte igitur, quot & quantos viros conuictis tantùm, & non argumentis certare à vobis dici conuincatur.

DICUNT Augustinum Iansenij in Infernum Bibliotheca Societatis Louanij delectum. pag. 79.

RESP. Confectum est. Nam exemplaria quæ habemus non fuerunt extra manus esse Iansenij & Ianseniani.

DICUNT: Pari interrogandi ferocia innocentiam suam apud Emin. Cardinalem de la Cueva tueretur, P. Viuerus. Cùm dixisset, satagere iam pauidos Bruxelle, ne calami Academi in THESES eorum distringeretur. Sed numquid satagimus, inquit (P. Viuerus,) apud aliquod Concilium? DD. Præsidentem & Cancellarium? Numquid in aula apud Ministrum? Numquid & apud Principem? Celitudinem appello. In qua Curia? Numquid Ecclesiastica? Ita mi Pater. Perge tamen interrogare. Apud Illustrissimum Archiepiscopum, aut Reuerendissimum Pro-Nuncium? Apud vtrumque? & videbimus an ausus sis negare. pag. 86.

RESP. Auder omnino negare P. Viuerus; & negat præterea Reuerendissimus Pro-Nuncius se ab vilo rogatum. Nec aliud ab Illustrissimo Archiepiscopo testimonium expectat, simul ac cum illo agere licebit. Et tu perges asserere nos apud Reuerendiss. Pro-Nuncium fatigasse, ne calami Academi in Thesis nostras distringerentur? Si pergis, depone laruam, & prode tuum nomen.

DICUNT, falsum esse, quod Bellarminus lib. 1. de gratia & libero arb. cap. 12. sententiam suam hac particulâ moderetur: quantum ego existimo. pag. 24.

RESP. Verissimum esse, quod falsum pronuntiant. Vide dicti capitis §. hæc opinio: in edi-

tione Ingolstadiensi anni 1593. & Lugdunensi, anni item 1593. quæ viuente Auctore prodierunt in lucem, nec in correctorio quoad hanc locum emendatæ. Frustra autem fuit prouocare ad §. denique, eiusdem capitis, qui non fuit citatus.

Sæpe ingerunt controuersias Molina, & Lessij de libertate, gratiâ efficaci, & electione ad gloriam: adeoq; perperam à nobis dictum obiciunt: Societatem nihil noui à se, sed omnia à S. Augustino & aliis SS. Doctoribus tradita docere. variis locis: signanter pag. 82.

RESP. Hæc nihil faciunt AD REM; in totis enim Thesis non fit mentio harum controuersiarum, quæ Molina, & Lessio illis temporibus fuerunt particulares, atque inter ipsos Societatis Auctores disputantur: sed eorum tantùm, quæ in Capitis 2. articulis proponuntur, & nobis sunt cum Thomistis, Scotistis, Nominalibus, & Scholasticis Doctoribus omnibus communia. Quare verè dictum, Societatem in hisce Thesis nihil noui à se docere, sed quæ à S. Augustino, ceterisq; SS. Patribus, & Doctoribus Scholasticis accepit.

DICUNT, eundem errorem (Semipelagianorum) in Basilio, Nazianzeno, Chrysostomo, alijsq; promissimum est ostendere. pag. 42.

Responsum fuit Thesi apologetica 13.

ITERVM RESP. Pro D. Greg. Nazianzeno 1. cum D. Thoma 1. p. q. 61. artic. 3. Gregorij Nazianzeni tanta est in doctrinâ Christianâ auctoritas, vt nullus vniquam eius dictis calumniam inferre præsumpserit; sicut Athanasij documentis, vt Hieronymus dicit. 2. cum Breuiario Rom. ad festum eius 9. Maij lect. 6. Greg. Nazianz. doctorum hominum sanctorumq; iudicio id affectus est, vt nihil in illis (scriptis eius) nisi ex vera pietatis, & Catholica religionis regula reperiatur: nemo quidquam iure vocare possit in dubium. Pro D. Basilio Respondeo cum Greg. Nazianzeno iam laudato, & Breuiario Rom. ad eius festum lect. 6. Nemo sacre Scripturæ libros verius, aut vberius (quàm Basilius) explicauit.

SYLLOGISMVS IANSENIANORVM pag. 72.

Omnia dogmata de gratiâ, & eò pertinentia D. Augustini approbavit Sedes Apostolica.

Sed pleraque dicta Iansenij sunt dogmata Augustini, aut cum iis connexa: ergo

Pleraque dicta Iansenij approbavit Sedes Apostolica.

HVIC OPPONO SYLLOGISMVM CALVINISTARVM.

Omnia quæ tradidit Scriptura dictauit Spiritus sanctus.

Sed

Sed omnia dogmatica, quæ dixit Calvinus, tradit Scriptura: ergo

Omnia dogmatica, quæ dixit Calvinus, dicantur Spiritus sanctus.

In viroque aequè difficulter probari potest minor.

VTRIQUE OPPONO HVNC
NOSTRVM.

Quod docuerunt Concilia, SS. Patres ante & post D. Augustinum, & vnanimiter Doctores Scholastici in materia dogmatica de

gratia, hoc docuit D. Augustinus:

Sed Iansenius non docuit; docent autem Theſium Auctores, quod docuerunt Concilia, SS. Patres ante, & post D. Augustinum, & vnanimiter Doctores Scholastici; ergo

Iansenius non docuit; docent autem Theſium Auctores, quod docuit D. Augustinus.

Maior vera est, & opposita iniuriosa D. Augustino.
Minor probata est in Theſibus, & quoad Patres antiquiores D. Augustino, præsertim Græcos, & Doctores Scholasticos concessa à Iansenio.

Consequentia legitima.

OBSERVATIVNCVLA.

In Theſibus apologeticis theſi 9. ad hæc verba: Vnicum interdum sanctum Patrem, ceteris neglectis, rapiunt in defensionem suæ heresis. Respondimus, tâquam de nobis dicta forent ab Aduersariis, verum cum deinde obseruauerimus, magis naturalem esse sensum alium, quod de ipsis hæreticis dicta sint, in eorum locum, quæ priori interpretationi subtexta sunt, volumus hæc substituere: Iste hereticorum mos, quod vnicum interdum sanctum Patrem rapiunt in defensionem suæ heresis, nihil iuuat Iansenium, aut eius fautores, sed obest potius, nam quod infirmant, id merito factitatum ab Iansenio, cum Augustinum pro se adducat, qui vnus instar omnium est, iam hac ratiocinatione hæreticis ipsis, quos oppugnant, nimium quantum fauent: nam si vnicum sanctum Patrem illi pro se rapiant, neglectis ceteris, is ferè solus est Augustinus, præsertim in materia gratiæ, prædestinationis,

ac liberi arbitrij. Quid Lutherus, quid Kemnitius in toto opere examinis Concilij Tridentini aliud habent in ore quàm Augustinum? Calvinus cerè vsque ad hæc dogmata sua Augustini auctoritate stabilire conatus est, vt in solis Institutionibus ferè trecenta testimonia adferat, eaq; bona ex parte in eadem materiâ, imò & eodem sensu, quo Iansenius; viderim ergo, quo pacto Iansenium propugnent, dum putant factu esse id inculcare, quod Augustinum vnus instar omnium pro se adducat, & attendant non id agi, an Augustinus, imò & Scriptura sacra (quæ plus quàm instar omnium sanctorum Patrum est) trahantur in partes, sed quàm rectè, & quàm sincerâ interpretatione adducantur. Neque hic dicant cum Iansenio tomo 3. col. 878. Propter Augustinum Caluino potius gratulandum, quàm propter Calvinum Augustino indignandum: sed fateantur necesse est, merito suspectam esse illam Augustini interpretationem, quæ aded cum heterodoxorum sensu symbolizat.

Pag. 10. col. 1. lin. 13. post Lectorem. adde. Nisi annus hic sit 1613, quod Montefinus tom. 1. in 1. 2. pag. 81. referat decretum à Paulo V. conditum an. 1612. 24. Iulij, & iterum 26. Aprilis 1617.

Veritas manifestanda est, nec errores
dissimulandi.

AD MAIOREM DEI GLORIAM.